

Mat 5:17-19

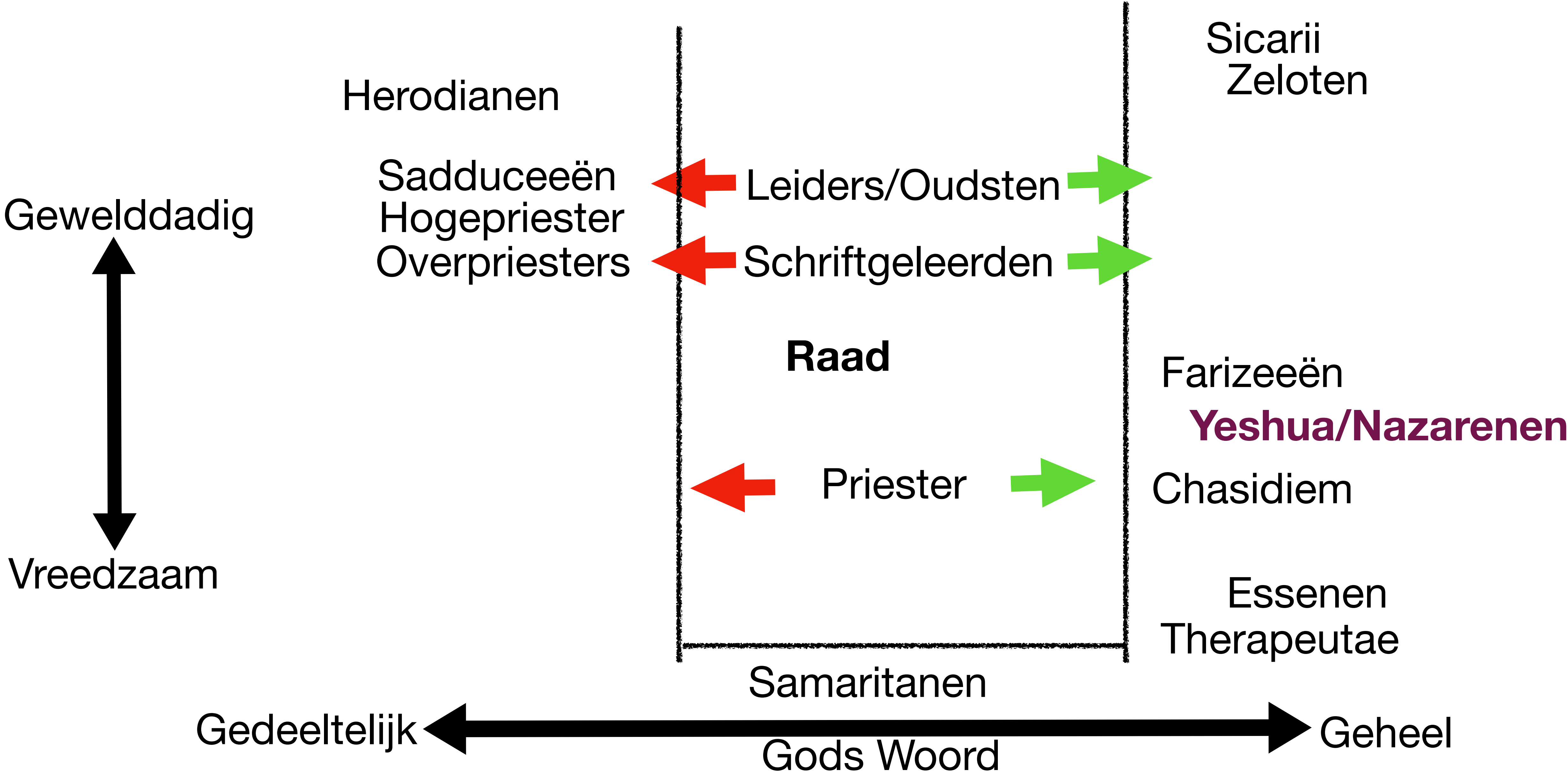
Context 1 - algemeen:

- Ons algemene perceptie vermogen (en overschatting daarvan).
- Vooraannames van de schrijver of ontvanger
- Wat was de vraag?
- Voor wie is de boodschap? (Doelgroep)
- Kosten (en omvang) v/e brief >> toegankelijkheid.

Context belang: Intertestamentische periode

- Bereid tot vechten en sterven om Gods Torah te volgen.
- Verlangen om streng afgebakende (religieuze) grenzen te stellen.
- Argwaan tegen Joden die “vreemden” willen laten aansluiten (geënt worden).

Context deel 3a&b Joodse groepen 1ste eeuw

Farizeeën

- Overpriesters (19x), Schriftgeleerden (8x) & Oudsten (8x), en niet de Farizeeën, zijn de fysieke hoofd verantwoordelijken voor de kruisigingsdood van Yeshua.
- **Geliefd bij en gerespecteerd door het volk.**
- Vrije wil van de mens & alwetendheid en voorbestemming van en door God.
- Opstanding v/d doden (Hand 23: 1-8), engelen en wonderen (Mat 12:27).
- Sabbatsrust, zuiverheidsrituelen, tienden en kosjer.
- **Twee belangrijke stromingen (Hillel & Shammai).**
- Hillel gezien als zeer geduldig, vredelievend en toegankelijk.
- Shammai gezien als intens patriottisch en daardoor zeer onbuigzaam.
- **Veel NT discussies lijken op verschillen tussen Hillel & Shammai.**

Polemiek

- Polemiek heeft niets te maken met specifieke acties, maar typische.
- Eer- en schaamtecultuur betekent dat er een gelimiteerde hoeveelheid eer is.
- **Naar de maatstaf van Hellenistische conventies en Joodse polemiek destijds is de NT-polemiek mild.**
- Mat 23 is een goed voorbeeld hiervan.

Overeenkomsten Yeshua & Farizeeën

- Niet op goede voet staan met Herodus.
- Bevond zich te midden van de Farizeeën volgens Johannes.
- Hij onderwees ook in de Tempel.
- Rabbi is een term die enkel werd gebruikt voor Farizeeën.
- Gulden regel was een spiegelbeeld van Hillel's gulden regel.
- Jozef van Arimathea, een Farizeeën, was Zijn discipel.
- Noemt Tefiliem en Tzietzi'ot in één adem.
- Gerechtigheid van de Farizeeën was de lat.
- Allen, ook leiders van de synagogen, waren verwonderd over Hem.
- Nicodemus spreekt, in de meervoudsvorm WIJ, vertrouwen uit in Hem.
- Yeshua volgde halacha “v/d Farizeeën”, en dit is ondertussen velen opgevallen.

Conclusie mbt halacha

- Mat 23:2-3 De schriftgeleerden en de Farizeeën zijn gaan zitten op de stoel van Mozes; daarom, al wat zij u zeggen dat u in acht moet nemen, neem dat in acht en doe het;
- Luk 12:1 ... Wees op uw hoede voor het *zuurdeeg* van de Farizeeën, dat is de **huichelarij**.
- Mar 7:9 En Hij zei tegen hen: **U stelt Gods gebod op een mooie manier terzijde om u aan uw overlevering te houden!**
- Ondergrens >> als het tegen Torah ingaat. >> **dan zeker niet.**
- Bovengrens >> Kijk maar in hoeverre de Messias jou hierin leidt/ jij Hem volgt.
- **Belangrijk: halacha ≠ Torah   &   Yeshua gaf ruimte naar BEIDE zijden!**

Was Yeshua nu een Farizeeër?

- Yeshua volgde veel halacha, maar (zeker) niet alles.
  - Hij zei er niets van als men de halacha niet deed.
  - Huichelarij van hun kant keurde Hij echter streng af. (Net als zichzelf)
  - Paulus bleef zich identificeren als een Farizeeër en hij volgde Yeshua na.
  - Veelal waren de discussies met de Farizeeën over verschillen tussen Shammai en Hillel.
-
- Yeshua zei NIET ik ben een Farizeeër maar Zijn onderwijs overlapte grotendeels met de twee fracties binnen hun groep/filosofie.
  - De autoriteit ligt volgens Hem (op basis van Torah) bij de Farizeeën.
  - In hoeverre komen de huidige rabbijnen overeen met de Farizeeën ...?

Hemel en aarde

- Vers 18, “ ... Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal elke jota of tittel van de Wet geldig blijven ...
- Kijk naar buiten en constateer dat alles van de Wet nog steeds geldig is.
- Tegenargument: maar dat is figuurlijk bedoeld.
- Als dat zo zou zijn, dan zou die vervulling logischerwijs in de Schrift moeten staan:
- 2 Pet 3:13 Maar wij **verwachten**, overeenkomstig Zijn belofte, **nieuwe hemelen en een nieuwe aarde**, waar gerechtigheid woont.
- Ope 21:1 En ik zag **een nieuwe hemel en een nieuwe aarde**, want de **eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan**. En de zee was er niet meer.
- Volgens de Schrift is deze (“figuurlijke”) einddatum nog steeds in de toekomst.

Vervullen = niet meer van toepassing

- Vers 17, “Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet af te schaffen; .... , maar om die **niet meer van toepassing te laten zijn.**”
- Vers 18, “ ... Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal elke jota of tittel van de Wet geldig blijven, totdat alles is vervuld.”
- Vers 19, “Zelfs al is de Wet van God **niet meer van toepassing** [zoals vermeld in vers 17] toch zal iedereen die onderwijst dat zelfs het kleinste gebod uit de Wet van God **niet meer van toepassing is**, de geringste zijn in het Koninkrijk.”
- Deze definitie van 'vervullen' in vers 17, lijkt op geen enkele manier te passen.
- Hoe kon de Wet van God tegelijkertijd worden afgeschaft en niet worden afgeschaft?
- Als God's Wet niet meer van toepassing is waarom zouden er dan negatieve consequenties zijn voor iemand die onderwijst of praktiseert dat sommige geboden niet meer van toepassing zijn?

Vervullen = niet meer van toepassing

- Argument: Yeshua vervulde de hele Wet zodat ik het niet meer hoef te doen.
- Vers 17, “Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet af te schaffen; .... , maar om die **niet meer van toepassing te laten zijn.**”
- Logica: Omdat Yeshua alle geboden deed, hoef ik die niet meer te doen.
- Was Yeshua een;
  - Boer?
  - Handelaar?
  - Rechter?
  - Priester?
  - Hoge priester?
  - Vrouw?
- Yeshua heeft dus nooit alle geboden gedaan, en zal ze ook NOOIT allemaal doen!
- Dit argument zou dus voor minder dan de helft van de bevolking opgaan....

Yeshua heeft de Torah voor mij vervuld!

- Dit is natuurlijk helemaal correct.
- Maar mbt Gods geboden doen is dit niet relevant ...
- Laat ze de zin maar afmaken: voor mijn verlossing.
- Dit geldt echter voor iedereen, ook diegenen die stierven VOOR Zijn dood.

Morris' zijn 3 mogelijkheden hoe de Wet is vervuld

- Het zou kunnen betekenen dat:
- Hij zou doen wat in de Schrift staat.
- Hij zou de volle betekenis aan de Schrift kunnen geven.
- Zijn leven en onderwijs zouden de Schrift tot vervulling brengen.
- Morris: “Elk wijst naar een aspect van de waarheid, en Jesus kan best bedoeld hebben dat Hij de Schrift op meer dan 1 manier vervult.”

4 manieren hoe Yeshua de Wet en profeten vervulde

- 1) 1) Yeshua kwam om de profetieën aangaande de Messias Zijn eerste komst te vervullen (Mat 1:22; 2:15,17,23; 4:14; 8:17; 12:17; 13:35; 21:4; 26:54,56; 27:9).
- 2) Hij overtrad geen enkel gebod uit Torah en was dus zondeloos (2 Cor 5:21).
- 3) Hij bracht het ultieme offer voor de zonden, en vervulde zo alle gerechtigheid (Mat 3:15).
- 4) Hij gaf de juiste, en gezaghebbende (Mar 1:27 >> Deu 18:15-19), interpretatie van Torah inclusief:
- volgorde, intentie, motivatie en droeg Zijn discipelen op om Torah te doen (Mat 23:2-3) en te onderwijzen (Mat 28:19).

Is Mat 5:17-19 conform Deu 13:1-6?

- Mat 5:17 Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen.
- 18 Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is.
- 19 Wie dan een van deze geringste geboden afschaft en de mensen zo onderwijst, zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar wie ze doet en onderwijst, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen.
- Deu 13:3 Want de HEERE, uw God, **stelt u dan op de proef** om te weten of u de HEERE, uw God, liefhebt met heel uw hart en met heel uw ziel.
- 4 Achter de HEERE, uw God, moet u aan gaan, Hem moet u vrezen, **Zijn geboden moet u in acht nemen en Zijn stem gehoorzamen; ...**
- 5 En die profeet of hij die die dromen heeft, moet gedood worden, omdat hij heeft opgeroepen afvallig te worden aan de HEERE, uw God, ... omdat hij u wilde afbrengen van de weg die de HEERE, uw God, u **geboden heeft** daarop te gaan.

Mat 5:17-19   Punt 1

- **1 Pet 3:15** maar heilig God, de Heere, in uw hart;
en wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en eerbied.
- **Mat 5:17-19 Denk niet** dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen.
- We mogen niet eens denken dat Jezus is gekomen om iets van Torah af te schaffen....

Mat 5:17-19   Punt 2

- **Mat 5:17** Denk niet dat Ik gekomen ben om de **Wet of de Profeten** af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen.
- Jesjoea koppelt hier de Wet en de profeten aan elkaar dus alles wat met de Wet gebeurt in **Mat 5:17** geldt in gelijke mate voor de profeten....

Mat 5:17-19   Punt 3

- **Mat 5:17-19** Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten **af te schaffen**; Ik ben niet gekomen om die **καταλῦσαι**, maar te vervullen.
- **καταλύω** G2647
Oplossen, ontwrichten, vernietigen, slopen, verwerpen.
- **Mat 24:2** Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ziet u dit alles? Voorwaar, Ik zeg u: hier zal niet één steen op de andere steen gelaten worden die niet **καταλυθήσεται** zal worden.
- **Hand 5:39** maar als het van God afkomstig is, kunt u dat niet **καταλῦσαι**, opdat u niet misschien ook tegen God blijkt te strijden.
- Dus Yeshua **kwam niet** om de Torah:
af te breken, klein te krijgen, tot niets te maken, verwerpen.

Mat 5:17-19   Punt 4

- **Mat 5:17-19** ...Ik ben gekomen ... om die ... **te vervullen (πληρῶσαι)**.
- **πληρόω** G4137 *vervullen, volmaken, beëindigen, consumeren, realiseren*.
- De vorm **πληρωθῇ** is in de **verleden tijd** en die wordt gebruikt bij de “en zo is vervuld wat de profeet zei” verzen.
- In **Mat 5:17** wordt de vorm **πληρωσαι** gebruikt en dat is de **tegenwoordige(actieve) tijd**, deze komt 4 keer voor.
- **Mat 3:15** ... want op deze wijze past het ons alle gerechtigheid **πληρωσαι**.
- **Rom 15:13** De God nu van de hoop moge u **πληρωσαι**.
- **Col 1:25** ... met het oog op u gegeven is om het Woord van God **πληρωσαι**
- Niemand beweert dat op de andere drie plaatsen het ook maar iets te maken heeft met ten einde brengen...
- In **Mat 5:17** wijst de (uitgangs)vorm **πληρωσαι** op hetzelfde, Hij kwam om het ten volle te verkondigen/realiseren/vervullen

Mat 5:17-19   Punt 5

- **Mat 5:18** Want, voorwaar, Ik zeg u: **Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan**, zal er *niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan*
- Zijn de hemel en aarde al vernieuwd?
- **Ope 21:1** En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. En de zee was er niet meer. (Zie ook bv **2 Pet 3:13 & Jer 31:35-36**)
- Waar je bovenstaande gebeurtenis ook wilt plaatsen, of zelfs als je het figuurlijk wilt zien, gezien Ope 21:1 is dit iets wat nog steeds toekomst is.
- Dat betekent dat er geen jota of tittel van de Wet af is....

Mat 5:17-19   Punt 6

- **Mat 5:18** Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, **totdat het alles geschied is.**
- Is Jezus al teruggekomen (**Hand 1:11**), is de dood als laatste vijand al vernietigd (**1 Cor 15:26**)?
De meesten zijn het eens dat we nog uitzien naar deze en andere gebeurtenissen.
- Wat bedoelde Yeshua dan met “het is volbracht/Τετέλεσται” in **Joh 19:30**?
- Alles wat Hij tot op dat moment moest doen was volbracht.
- Dus is nog niet alles geschied en er geen jota of tittel van Gods Torah voorbijgegaan.

Mat 5:17-19   Punt 7

- **Mat 5:19** Wie dan een van **deze geringste geboden afschafft (λύση - λύω)** en de **mensen zo onderwijst**, zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen...
- Wat is het geringste gebod v/d “613”, (of “10”, of “2”)....?
- Yeshua geeft hier heel duidelijk aan dat wie zelfs maar het geringste gebod afschaft (**λύση**) EN anderen zo onderwijst DIE ZAL de geringste worden genoemd...
- **Efe 2:14** Want Hij is onze vrede, Die beiden één gemaakt heeft. En door de tussenmuur, die scheiding maakte, **af te breken (λύσας - λύω)**
- Onderwijzen dat een gebod is afgeschaft is volgens Yeshua geen goed idee.....

Mat 5:17-19   Punt 8

- **Mat 5:18** ...**maar wie ze doet en onderwijst**, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen.
- Ook dit laatste criterium uit **Mat 5:17-19** helpt geenszins om aan het woord **πληρῶσαι** de betekenis te geven dat we de Torah niet meer hoeven te doen omdat Jezus de geboden vervuld heeft.
- Het spreekt het zelfs voluit tegen, net als de andere 7 punten.
- Het onderwijzen en doen van de geboden is volgens Jesjoea in ieder geval een vereiste om groot te worden genoemd in het Koninkrijk der hemelen.

“Vijandige” getuigen

Zijn wij de enigen die dit zien? (Davies & Allison)

- **W.D.Davies en D.C. Allison:**
Mat 5:17-20 is in de eerste plaats een **anticipatie op bezwaren**. Als inleiding van 5:21-48... is het bedoeld om te voorkomen dat de lezers van het evangelie twee fouten maken.
- Ten eerste maakt het duidelijk dat de zes volgende paragrafen **niet** geïnterpreteerd mogen worden - zoals ze zo vaak door velen zijn geweest - als een tegenstelling, tegenstelling die, in ten minste twee of drie gevallen, de *Torah terzijde schuiven*.
- **In plaats daarvan handhaaft Jezus de wet, zodat er tussen hem en Mozes geen echt conflict kan zijn."**

Zijn wij de enigen die dit zien? (Nolland)

- **John Nolland:** "Oordeel niet [wanneer je me kritisch vindt over wat je hoorde dat het tegen de mensen van weleer werd gezegd] dat ik kwam om te annuleren..."
- **Het is duidelijk dat niets minder dan toewijding aan de complete wil van God, zoals uitgedrukt in de volledige wet, zal volstaan."**
- "De focus bij 5:17 ligt duidelijk bij de **praktische implementatie van de richtlijnen van de Wet** (en de Profeten).
- De taal van de vervulling vertegenwoordigt een bewering dat Jezus' toewijding, verre van het ondermijnen van de rol van de wet en de Profeten, **is om Gods volk in staat te stellen de Wet effectiever na te leven."**
- "'Vervullen' moet zo worden genomen dat het een passende tegenhanger is van 'afschaffen'. De richting van Mat 5:17 is voornamelijk **dat Yeshua de autoriteit van de Torah hooghoudt** door Zijn vervulling.
- Dit komt **omdat Hij verwacht dat er mensen zullen zijn**, hetzij in Zijn generatie, hetzij in latere generaties, **die waarschijnlijk zullen beweren dat Hij werkelijk is gekomen om de Wet omver te werpen."**

Zijn wij de enigen die dit zien? (Hagner*)

- **Donald A Hagner:**
“De beste manier voor ons om "vervullen" te begrijpen is in de zin van "**naar de beoogde betekenis brengen**"
- - dat wil zeggen, **een definitieve interpretatie van de wet presenteren**, iets dat nu mogelijk is vanwege de aanwezigheid van de Messias en zijn koninkrijk.
- Ipv de wet te vernietigen zijn de leringen van Jezus - ondanks hun soms vreemde klank - **doorgedrongen tot de goddelijk bedoelde** (dwz de theologische) **betekenis van de wet**.
- Omdat de wet en de profeten hem aanwezen en hij hun doel is, is hij nu in staat om de ware betekenis v/d wet te openbaren en dus zo tot "vervulling" te brengen.”
- “De ethische leer van Jezus die in deze preek volgt... heeft zo'n radicaal karakter en druist zo sterk in tegen het algemeen aanvaarde begrip van de geboden van de Torah, **dat het vanaf het begin nodig is om Jezus' volledige en onwankelbare trouw aan de wet aan te geven.**"

Zijn wij de enigen die dit zien? (Goldingay)

- **John Goldingay:**
“[Jezus]... gaat verder met betrekking tot de Schriften, die hij "niet kwam op te heffen maar te vervullen" (Mt 5:17).
- Hij vult de betekenis van hun beloften en waarschuwingen in **en is zelf de bevestiging hiervan.**
- Hij **vult de betekenis van de verwachtingen in** en zoekt naar een nog **diepere toewijding aan de Torah** dan de geleerden en Farizeeën hebben voorgeschreven of geïllustreerd (Mt 5:18-20).
- Als zijn toehoorders mensen willen zijn die een natuurlijke plaats hebben in een wereld waar God regeert, moeten ze volmaakt zijn, zoals God (Mt 5:48).”

Zijn wij de enigen die dit zien? (Saldarini & NIV)

- **Anthony J. Saldarini:**
“Volgens Matteüs is Jezus gekomen om de wet en de profeten te "vervullen" (5:17) door zijn daden en leringen ...
- Zowel hier als aan het einde van zijn onderwijs tijdens de Bergrede (7:12), evenals in de geboden om God en de naaste lief te hebben (22:40),
- **behandelt Matteüs Jezus zijn onderwijs als co-existerend met de wet en de profeten.**
- **NIV Studiebijbel:**
Jezus vervulde de wet in de zin dat hij er **de volle betekenis aan gaf**.
Hij benadrukte **diepe, onderliggende principes** en totale toewijding eraan in plaats van louter externe erkenning en gehoorzaamheid.

Zijn wij de enigen die dit zien? (Wilkins)

- **Michael J. Wilkins:**
Aangezien hij de wet en de profeten niet "afschafft" maar ze vervult (5:17), mogen zijn discipelen evenzo de geboden niet "afschaffen" of "breken", **maar moeten ze in plaats daarvan in praktijk brengen en onderwijzen** (5:19)...
- Het hele OT is de uitdrukking van Gods wil, maar moet worden **gehoorzaamd en onderwezen vanuit het perspectief van hoe Jezus het "vervult"** door zijn interpretatie van de bedoeling en betekenis ervan.
- De **status van een discipel in het koninkrijk** der hemelen komt overeen met de vraag of iemand argeloos **omgaat met de geopenbaarde wil van God** of dat hij gehoorzaamt en onderwijst als het Woord van God.

Mat 5:17-19 Samenvatting

1. We mogen niet denken dat Torah is afgeschaft.
2. Profeten & Wet zijn aan elkaar gelinkt mbt “lotsbestemming”.
3. **καταλύω oplossen/afschaffen** kwam Hij NIET DOEN.
4. **πληρῶσαι/volledig (voor) te doen** kwam Hij WEL DOEN.
5. Hemel en aarde zijn er nog dus niets van Torah af.
6. Jesjoea is er nog niet en de dood wel, dus niets van Torah af.
7. Zelfs het kleinste gebod niet afschaffen en anderen zo leren.
8. Geboden doen en andere zo onderwijzen.
9. Theologen gebruiken Mt 5:17-19 NIET om afschaffing te “onderbouwen”.

“Vijandige” getuigen zijn het met ons “eens”!

- **Onmogelijk ruimte voor de Wet is afgeschaft interpretatie**
- **Deu 30:1-10** Israel keert in de laatste dagen terug naar Torah
- **Mat 23:2-3** Doe wat men zegt als men leest uit Torah
- **Mat 28:19** Onderwijs ALLE volken ALLES wat ik JULLIE onderwezen heb.

Zijn wij de enigen die dit zien? (Wilkins)

- **Wilkins**: geboden niet "afschaffen" of "breken", maar moeten ze in plaats daarvan in praktijk brengen en onderwijzen (5:19)...
- Het hele OT moet worden gehoorzaamd en onderwezen vanuit het perspectief van hoe Jezus het "vervult" door zijn interpretatie
- De status van een discipel in het koninkrijk der hemelen komt overeen met de vraag of iemand argeloos omgaat met de geopenbaarde wil van God
- 1) "Sommigen beweren dat niets van de Wet op Jezus van toepassing is tenzij deze expliciet opnieuw wordt bevestigd in het NT,
- 2) terwijl anderen zeggen dat het hele OT van toepassing is, tenzij deze expliciet wordt herroepen in het NT.
- 3) Beide extremen moeten worden vermeden in het licht van Mat 5:17-20."

Punt 1 tm 3 heeft hij dat uit Mat 5:17-19?

Zijn wij de enigen die dit zien? (Stott)

- **John R.W. Stott:**
“Het OT instrueert ons inderdaad over God en de mens en verlossing, enz. Alle grote bijbelse doctrines staan erin. Jezus 'vervulde' het allemaal in de zin van het **tot voltooiing brengen door zijn persoon, zijn onderwijs en zijn werk....**
- Ten tweede bevat het OT voorspellende profetieën.
Veel ervan kijkt uit naar de dagen van de messias, en ofwel voorspelt het hem in woord of voorspelt het hem tegen de tijd... Jezus 'vervulde' het allemaal in de zin **dat wat voorspeld was in hem gebeurde.**”
- “Het negeren van een 'minste' gebod in de wet ... is **jezelf verlagen tot het 'minste' onderdaan in het Koninkrijk**; grootheid in het koninkrijk behoort toe aan degenen die trouw zijn in het **doen en onderwijzen** van de **hele morele wet**”.

Dat morele heeft hij dat uit Mat 5:17-19?

Zijn wij de enigen die dit zien? (Kaiser)

- **Walter C. Kaiser:**
- “Jezus kwam niet om de wet (in enge zin) of het OT (in ruimere zin) te denigreren of te verdringen; **hij kwam om de wet te vervullen en zo te bevestigen.**
- **De wet zou standhouden** "tot hemel en aarde verdwijnen" of "totdat alles is volbracht" (Mat 5:18) ...
- De wet is zo'n serieuze zaak dat **Jezus waarschuwt dat als we die wet negeren** (niet Jezus zijn leringen die de wet vervangen), **of anderen leren delen van de wet te negeren, behalve die delen die zijn volbracht, zoals de ceremoniële delen van de wet, zullen we in het koninkrijk van God afkeuring krijgen** (Mt 5:19).”

Dat vervangen, volbracht en ceremoniële heeft hij dat uit Mat 5:17-19?

Civiele, ceremoniële en morele Wet

- **John Wesley:** "Jezus kwam niet om te vernietigen -- de morele wet, maar om te vervullen -- om de hoogste betekenis ervan vast te stellen, te illustreren en uit te leggen, zowel door [Zijn] leven als door zijn leer."
- In een groot deel van het historische protestantse christelijke denken, met name de gereformeerde theologie, is aangenomen dat slechts delen van de Torah ongeldig zijn verklaard. 'Alleen' de ceremoniële wet is terzijde geschoven.
- **Waar vind ik dit in Mat 5:17-20? >> Nergens!!**
- Dus moeten ze naar andere plaatsen gaan om te (proberen) dat te rechtvaardigen!!
- Dit is (vaak) precies wat WIJ doen met verzen die lijken te zeggen dat de Torah, of een bepaald gebod, wordt/is 'afgeschaft'.
- Laat de pot de ketel niet zwart noemen!

Civiele, ceremoniële en morele Wet

- **R.T. France:**
- “Als dat [geen onderscheid van "ceremoniële wet"] is wat Mattheüs bedoelde,
- dan moet de vertaler/theoloog onder ogen zien dat **deze leer niet in overeenstemming is met het algemene lijn van het NT-christendom en met de bijna universele consensus van christenen sindsdien.**
- ...Hebreeën, Galaten, Romeinen maken dit duidelijk...
- Handelingen 10 met de voedselwetten"
- **UHH WATBLIEF?!?! Of Amen of jammer genoeg wel...**
- **Als Mattheüs de hele Torah bedoelt dan stemt dat niet overeen met het christendom...?**
- Om dat te onderbouwen haalt hij enkel verzen van Paulus aan. >(2 Pet 3:15-17)

Enkele van Paulus zijn pro-wet verzen...

- Hand 18:21- maar nam afscheid van hen en zei: “Ik moet **beslist dit komende feest in Jeruzalem vieren**; maar ik zal weer naar u terugkeren, zo Yahweh het wil.”
- Hand 24:14- “Maar dit beken ik u, dat volgens de Weg die zij een sekte noemen, zo aanbid ik de Elohim van mijn vaders, en **geloof alle dingen die geschreven zijn in de Wet en in de Profeten**.
- Hand 25:8- terwijl hij voor zichzelf antwoordde: "**Noch tegen de wet van de Joden, noch tegen de tempel**, noch tegen Caesar heb ik in het geheel **iets overtreden**."
- Romeinen 2:12- Want zovelen als er zonder de wet gezondigd hebben, zullen ook omkomen zonder de wet, en zovelen als er volgens de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden 13 want niet de hoorders van de wet zijn rechtvaardig in de ogen van Yahweh, **maar de daders van de wet zullen gerechtvaardigd worden**;

Enkele van Paulus zijn pro-wet verzen...

- Romeinen 2:17- U wordt inderdaad een Jood genoemd en rust op de wet, en roemt op Yahweh, 18 **en kent [Zijn] wil en keurt de voortreffelijke dingen goed, omdat u door de wet onderwezen bent**, 19 en ben ervan overtuigd dat u zelf een gids bent voor blinden, een licht voor hen die in duisternis zijn, 20 een leraar van dwazen, een leraar van kleine kinderen, met de vorm van kennis en waarheid in de wet.
- Rom 2:21- U dus, die een ander onderwijst, onderwijst u uzelf niet? U die predikt dat een man niet mag stelen, steelt u wel? 22 U die zegt: pleeg geen overspel, pleegt u overspel? U die afgoden verafschuwt, berooft u tempels? 23 **U die roemt op de wet, onteert u de HEERE door de wet te overtreden?**
- Rom 3:20- Daarom zal door de werken van de Wet geen vlees voor Zijn ogen gerechtvaardigd worden, want **door de Wet [is] de kennis van de zonde**.
- Rom 3:31- **Maken we dan de Wet ongeldig door geloof? Zeker niet! Integendeel, wij bevestigen de Wet.**

Enkele van Paulus zijn pro-wet verzen...

- Rom 6:15- Wat dan? **Zullen we zondigen omdat we niet onder de Wet maar onder de genade zijn? Zeker niet!** 16 Weet u niet dat aan wie u uzelf als slaven aanbiedt om te gehoorzamen, u diens slaven bent aan wie u gehoorzaamt, hetzij van zonde [die tot de dood leidt], of van gehoorzaamheid [die leidt] tot gerechtigheid?
- Rom 7:7- **Wat zullen we dan zeggen? [Is] de Wet zonde? Zeker niet!** Integendeel, ik zou de zonde niet hebben gekend dan door de Wet. Want ik zou geen hebzucht hebben gekend, tenzij de Wet had gezegd: "Gij zult niet begeren."
- Rom 7:12- **Daarom is de wet heilig, en het gebod heilig en rechtvaardig en goed.**
- Romeinen 7:14- Want **we weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde.**
- Romeinen 7:22- Want ik heb **behagen in de wet van Yahweh naar de innerlijke mens.**
- Romeinen 7:25- Ik dank Yahweh – door Yeshua de Messias, onze Meester! Dus dan, **met het verstand dien ik zelf de Wet van Yahweh**, maar met het vlees de Wet van de zonde.